

Devlet Okulu ve Özel Okul Bağlamında Çocuk Narsisizmi

Child Narcissism in the Context of Public and Private Schools

Selami TANRIVERDİ^[1] Zafer KORKMAZ^[2]

Başvuru Tarihi:1 Ocak 2021

ÖZET

Kabul Tarihi:16 Şubat 2021

Bu çalışma, devlet ve özel okullarda eğitim gören çocukların narsisizme ilişkin algılarının incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni ile yapılan çalışmada Q-Metodu tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde Batman il merkezindeki ortaokullarda eğitim görmekte olan 30 öğrenci/katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcılar amaçlı örneklemeyle dayalı seçilmiştir. Verilerin toplanması amacıyla on (10) yargı cümlesinin yer aldığı araştırma formu ve Q-dizgisi kullanılmıştır. Veriler toplandıktan sonra PQ-Method programı kullanılarak analizler yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, özel okulda ve devlet okulunda eğitim gören katılımcıların narsisizme ilişkin algılarının iki faktör altında toplandığı görülmüştür. Faktörler incelendiğinde özel okuldaki katılımcıların kısmen fikir birliği içerisinde oldukları ve fikir birliği gösteren katılımcıların görüşlerinin benzer olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca iki faktör altında toplanan devlet okulundaki katılımcıların da kısmen fikir birliği içinde oldukları görülmekle birlikte bu fikir birliğinin özel okuldaki katılımcılar kadar yüksek olmadığı görülmüştür. Benzer şekilde, özel okuldaki katılımcıların faktörler arası korelasyon düzeyinin devlet okulu katılımcılarına göre kısmen daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında yapılan analizlerin sonuçları tartışılarak, elde edilen sonuçlara dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: eğitim, çocuk, narsisizm, Q-metot

Received Date:1 January 2021

ABSTRACT

Accepted Date:16 February 2021

This study was carried out to examine the perceptions of children who are educated in public and private schools regarding narcissism. The Q-Method technique was used in the study conducted with phenomenological design, one of the qualitative research designs. The working group of the research consists of 30 students/participants studying at secondary schools in the city centre of Batman in the fall semester of the 2019-2020 academic years. Participants were selected based on purposeful sampling. In order to collect the data, the research form with ten (10) judgment sentences and the Q-string were used. After the data were collected, analyses were made by using the PQ-Method program. As a result of the analysis, it was seen that the perceptions of narcissism of the participants who were educated in private and public schools were gathered under two factors. When the factors were examined, it was found that the participants in the private school were partially in agreement and the views of the participants who showed a consensus were similar. Besides, participants in the public school, grouped under two factors, seemed to agree to some extent, but this consensus was not as high as the participants in the private school. Similarly, it was found that the level of correlation between factors of private school participants was slightly higher than that of public school participants. The results of the analyses made within the scope of the research were discussed and suggestions were made based on the results obtained.

Keywords: education, child, narcissism, Q-method

Atıf Cite Tanrıverdi, S. ve Korkmaz, Z. (2021). Devlet okulu ve özel okul bağlamında çocuk narsisizmi. *Humanistic Perspective*, 3 (1), 146-163. <https://doi.org/10.47793/hp.864084>

^[1] Dr. Öğr. Üyesi | Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi | Eğitim Fakültesi | Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık | Van | Türkiye | ORCID: 0000-0003-0845-7219 | selamitanriverdi@yyu.edu.tr

^[2] Doktora Öğrencisi | Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi | Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık | Van | Türkiye | ORCID: 0000-0001-6789-2064

GİRİŞ

Modern çağın vebası ve yeni neslin kişilik yapılanması olarak tanımlanan “narsisizm” ismini Yunan mitolojisindeki bir söylencenin kahramanından almaktadır. Yani narsisizm kavramı bu söylencede, sudaki yansımasını görerek kendi yansımasına aşık olan ve yaşamını ulaşamayacağı bu yansımayı seyrederek tüketen Narkissos’a dayanmaktadır (Gülmez, 2009; Twenge ve Campbell, 2010). Bu bağlamda çağımızın vebası olarak nitelendirilen narsisizme ilişkin literatürde iki soru ön plana çıkmaktadır. Acaba modern yaşam bizi daha fazla narsist yapıyor mu? Ve eğer bu mümkün ise nedeni nedir? İlk sorunun cevabının evet modern yaşam bizleri daha fazla narsist yapıyor olduğu görülmekte; ikinci sorunun cevabı olarak ise, dışavurumcu bireyselliğin ve sosyal destek eksikliğinin bu artışta anahtar rol oynadığı (Paris, 2014; Twenge, Miller ve Campbell, 2014) vurgusudur. Ancak sosyal destek eksikliğinin aksine çocuklarına sınır koymadan sevgisini savuran ebeveynlerin de narsistik bir benliğin gelişmesini sağlayabileceği de belirtilmektedir (Horton, Bleau ve Drwecki, 2006).

Tarihsel süreçte “Narsisizm” kavramı ile ilgili çok sayıda kuramsal araştırma yapılmakla birlikte bu araştırmaların son otuz yılda artış gösterdiği görülmektedir. Narsisizm kavramı ilk başlarda yapılan psikoloji araştırmalarında insanın kişiliğinin tamamlayıcı bir ögesi olarak gerekli görülmekteyken son yıllarda yapılan araştırmalar, bu kavramı bir kişilik bozukluğu olarak yani insanın ruh sağlığını olumsuz yönde etkileyen bir taraf olarak açıklamaktadırlar (Bolat, Ülker ve Demir, 2016; Çiçek, 2020). Nitekim tanım olarak incelendiğinde de Rozenblatt’a (2002) göre, normal narsisizm, kişinin kendisi, yakın ilişki içinde olduğu kişiler ve çevresindeki diğer kişilerle uyumu ve çevresinin kendi beklentilerini karşılayabileceği duygusunu deneyimlemesi (aktaran Karaaziz ve Atak, 2013) iken DSM IV’te ve diğer araştırmalarda ise narsistik kişilik bozukluğu; değişik şartlarda ortaya çıkan, üstün, çok önemli ve eşi bulunmaz birisi olduğu yönünde kişinin yaşadığı baskın bir duygu durumu, beğenilme ihtiyacı ve empati kuramama ile ilişkili sürekli bir örüntü hali olarak (Köroğlu ve Bayraktar, 2007; Ozan, Kırkpınar, Aydın, Fidan ve Oral, 2008; Atay, 2009) tanımlanmaktadır.

Kişilerin başka insanlar tarafından seilmeleri, takdir görmeleri ve beğenilmeleri gibi olumlu dışsal tepkiler alması onları mutlu eder. Ancak narsistik özelliklere sahip kişiler kendilerince toplumdan hak ettiğini düşündüğü değeri almak ve kabul görmek amacı taşıdıklarından dolayı bu gereksinimlerine ulaşma çabaları çoğu zaman olumsuzluklara yol açabilmektedir. Çünkü bu gereksinimin doyurulması için bu kişiler gereğinden fazla zaman harcayabilir ve abartılı davranış biçimleri geliştirmeye başlayabilirler. Ancak bu abartılı çabalarına rağmen kendilerince hak ettiklerine inandıkları değeri ya da kabul görmeyi yaşayamayan kişiler narsistik yaralanma yaşayabilirler (Özmen,2006). Nitekim Spencer’a (2001) göre, narsisizm yaşayan kişinin sahip olduğu başat karakter özelliği, kendilik değerinin ve gücünün abartılmış bir yapıya sahip olmasıdır. Yani narsisizm özelliklerini taşıyan insanlar, gerçekte olandan daha farklı olarak kendilerini olduğundan daha popüler, daha yetenekli ve daha başarılı olduklarını düşündükleri bir hayal dünyasında yaşayarak kendilerini en mükemmel kişi olarak görürler. Sahip oldukları bu algılarından kaynaklı başkalarından hem özel bir

muamele hem de ayrı bir ilgi umarlar. Aslında bu kişiler yakından tanındığında gösterdikleri bu özelliklerin altında güvensizlik hissettikleri ve özgüvenlerinin düşük olduğu görülür. Bu nedenle narsisizme sahip kişiler daima başkalarının kendilerini beğenmesi beklentisi içinde olurlar ve eleştirilmeye de tahammül edemezler. Dolayısıyla bu kişiler karşılaştıkları herhangi bir zorluk veya sıkıntıya ya sinir hali içinde diğer kişilere karşı saldırıya geçerler ya da hemen geri çekilirler (aktaran Özbek, 2005).

Modern çağın yeni nesil üzerindeki en büyük etkisi olarak narsisizm görülmektedir. Ayrıca modern dünyadaki hızlı gelişim, internet kullanımının yaygınlaşması, sosyal medya, bloglar vb. uygulamaların yeni nesil üzerinde son derece etkili olduğu ve narsisizmi daha da yaygınlaştırdığı ifade dilmektedir (Twenge ve Campbell, 2010). Bu bağlamda narsisizmi etkileyen faktörlere ilişkin daha eski dönemlere de gidilebilir. 1970'li yıllarda Amerikan eğitim pedagojisinde başlatılan özgüven hareketinin ürünleri 1980'li yıllarda "ben kuşağı" (*Me Generation*) ile alındı. Okullarda çocuklara "sen özelsin, biriciksin, dilediğini yapabilirsin" tarzı empoze edilen sürekli bir tahrik halinin, zincirleme bir şekilde ağır narsist bir kuşak yetiştirdiği vurgulanmakta ve bugün Amerikan toplumundaki narsisizm yükselişiyle bu eğitim tarzının bire bir ilişkisini kuran çalışmalar bulunduğu (Sayar, 2020, s. 87) dile getirilmektedir. Benzer şekilde Amerikan üniversite öğrencilerine ilişkin yapılan bir meta-analiz araştırma sonucunda, Narsisistik Kişilik Envanteri'ndeki puanlarda sistematik bir artışın olduğu tespit edilmiştir (Twenge, Konrath, Foster, Keith Campbell ve Bushman, 2008). Dolayısıyla narsisizmin Türkiye'deki öğrenciler üzerindeki etkilerini daha iyi görebilmek amacıyla bu çalışmada da özel okullarda ve devlet okullarında okuyan çocukların narsisizme ilişkin algılarını tespit edebilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın amacı

Bu çalışmanın amacı, özel okullarda ve devlet okullarında okuyan çocukların narsisizme ilişkin algılarını Q metodu vasıtasıyla incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, Q metodun doğası gereği aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır:

1. Özel okulda okuyan çocukların narsisizme ilişkin algıları kaç faktör altında toplanmaktadır?
2. Devlet okulunda okuyan çocukların narsisizme ilişkin algıları kaç faktör altında toplanmaktadır?
3. Özel okulda okuyan çocukların narsisizme ilişkin algılarının toplandığı faktörler ne anlama gelmektedir?
4. Devlet okulunda okuyan çocukların narsisizme ilişkin algılarının toplandığı faktörler ne anlama gelmektedir?
5. Devlet okulunda ve özel okulda eğitim gören çocukların narsisizme ilişkin sorulan soru maddelerini sıralamaları (uzlaşma ve ayrışma maddeleri) farklılaşmakta mıdır?
6. Devlet okulunda ve özel okulda eğitim gören çocukların narsisizme ilişkin maddeleri uç değer (-2, +2) olarak seçme gerekçeleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni çerçevesinde yürütülmüştür. Olgubilim deseni, kişilerin bilincinde oldukları fakat üzerinde durulan olguya dair derin bir anlayışa sahip olmadıkları durumlara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu odaklanma durumunu gerçekleştirmek için bu çalışmada, teknik olarak Q Metodu kullanılmıştır. Bu bağlamda özel okullarda ve devlet okullarında okuyan çocukların narsisizme ilişkin algılarının tespit edilmesi amacıyla 10 yargı cümlesi verilmiş ve katılımcıların verilen cümlelere katılma/katılmama dereceleri Q metodu vasıtasıyla analiz edilmiştir. Nicel ve nitel araştırma süreçlerini barındıran Q metodu bilimsel araştırma süreçlerinde, bireylerin bakış açılarını, inançlarını, görüşlerini ve tutumlarını sistematik bir şekilde ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Psikoloji bilimi alanında ortaya çıkmasına karşın daha sonra sosyal bilimler alanındaki çalışmalarda da kullanılmaya başlanan Q metodu, bilgisayarda özel bir yazılımla verilerin analiz sürecinin gerçekleştirildiği bir yöntemdir. Bu yöntemin uygulamalarında büyük bir katılımcı (örneklem) sayısına ihtiyaç duyulmaz (Brown, 1996; Adams, 2000; aktaran Ellis, Bary ve Robinson, 2007; Demir ve Kul, 2011; Çırak ve Bay, 2016).

Q metodunun ön plana çıkan özellikleri arasında araştırma grubunda yer alan katılımcıların herhangi bir tema altında toplanıp toplanmadıklarını görebilmek, eğer toplanıyorlarsa ortak düşüncelerinin hangi yönde olduğunu belirlemek ve belirlenen bu ortak fikirleri kendi içinde önem sıralamasına göre yerleştirebilmektir. Öte yandan Watts ve Stenner'in (2005) ifade ettikleri gibi, Q metot çalışmalarında fazla sayıda katılımcıya ihtiyaç duyulmamaktadır. Bu çalışmada da, çocukların fikirlerinin ortak bir paydada toplanıp toplanmadığını ortaya çıkarmak ve ortaya çıkan alt boyutlara ilişkin bir önem sıralaması yapmak için Q metodundan yararlanılmıştır. Q metot çalışmalarında oluşturulmuş başlıklar altında belirlenen cümleler ile birlikte Q Dizgisi (Q-Set) adı verilenmiş olan bir dizin yer almaktadır. Q metodunda, belirlenen başlıkların altında yer alan cümlelere katılımcıların katılma/katılmama kararlarına yönelik, bu cümleleri Q Dizgisine yerleştirmelerine dayalı olarak verileri toplama amaçlanır. (Brown, 1996; Van Exel & De Graaf, 2005).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde Batman il merkezinde yer alan ortaokul düzeyinde eğitim gören 6, 7 ve 8. sınıftan 30 çocuk oluşturmaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken, çocukluk çağında eğitim gören sadece ortaokul 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılımda gönüllü olanlar seçilmiştir. Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla katılımcı çocukların 15'i devlet okulundan 15'i de özel okulda eğitim gören çocuklardan seçilmiştir. Devlet okulunda eğitim gören 15 çocuğun 7'si erkek 8'i kız olup; 6, 7 ve 8. sınıftan 5'er tane çocuk belirlenmiştir. Aynı şekilde özel okulda öğrenim gören 15 çocuğun 7'si erkek 8'i kız olup; 6, 7 ve 8. sınıftan 5'er tane çocuk belirlenmiştir.

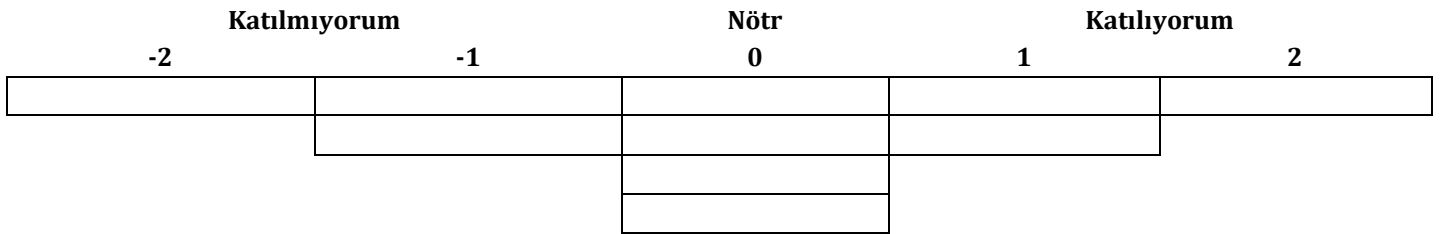
Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada, Akın, Şahin ve Gülşen (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çocukluk Çağı Narsisizm Ölçeği soru maddeleri (10 madde) birer Q ifadesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın amacına yönelik olarak Q Metodu için uygun hale getirilen 10 Q cümlesinin her biri küçük kâğıtlara yazılarak kesilmiştir. Daha sonra bu kâğıtlar özel okulda ve devlet okulunda öğrenim gören katılımcılara dağıtılarak çocuklar tarafından Q-dizgisi üzerine katılım derecelerine göre yerleştirilmiştir.

Araştırma Formunda Yer Alan Q-Metod Cümleleri

1. "Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm."
2. "Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder."
3. "Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu."
4. "Diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alırlar."
5. "Yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım."
6. "İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir."
7. "Çok özel bir insanım."
8. "Ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim."
9. "Övgü almayı sık sık başarırım."
10. "Çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım." (Akın, Şahin ve Gülşen, 2015).

Aşağıdaki yer alan şekil, araştırmacılar tarafından hazırlanmış bir Q dizgisidir. Araştırmada kullanılan 10 cümle, katılımcılar tarafından şekildeki dizgi üzerine yerleştirilirken araştırmacılar tarafından bu durum kayıt altına alınmıştır.

Şekil 1. Çalışmada kullanılan ve yargı cümlelerinin yerleştirildiği Q dizgisi

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada kullanılacak 10 yargı cümlesi belirlendikten ve uzman görüşünden geçirildikten sonra veri toplama aşamasına geçilmiştir. Bu aşamada 10 yargı cümlesinden her biri ayrı bir karta yazılmıştır. Araştırmacılar, bu kartları ve araştırmada kullanılan formu, çoğaltmışlardır. Verilerin toplanabilmesi için okul

idaresinden gerekli izinler alındıktan sonra sınıf rehber öğretmenleri ile görüşmeye geçilmiştir. 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören çocuklara, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı ve önemi açıklanmıştır. Sonrasında araştırma formu, 10 yargı cümlesinin basıldığı kartlar ve Q-dizgisi araştırmaya katılmaya gönüllü olan çocuklara verilmiştir. Katılımcılardan, kartlar üzerinde yazılı olan cümleleri okumaları ve araştırmacıların gösterdikleri Q dizgisine uygun gördükleri şekilde (kartlar üzerinde yazılan yargı cümlelerine katılma durumlarına göre) yerleştirmeleri istenmiştir. Katılımcıların yaptıkları yerleştirmeler, araştırmacılar tarafından kayıt altına alınmıştır. Bu kayıt işlemi, katılımcıların her biri için ortalama 14 dakika sürmüştür. Bir özel bir devlet okulu olmak üzere 2 farklı okuldaki katılımcılarla yapılan bu işlem 2 günde tamamlanmıştır. Uygulama sonunda, 30 katılımcıdan elde edilen veriler kayıt altına alınmıştır. Bu veriler iki alan uzmanıyla paylaşılmış ve uzmanların elde edilen verilere yönelik görüşleri dikkate alınmıştır. Bu aşama sonrasında, PQ Method programı vasıtasıyla elde edilen veriler analiz edilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Bu araştırmada, özel ve devlet okullarında okuyan çocukların narsisizme ilişkin sahip oldukları algıların belirlenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda, Q metot ile toplanan veriler, PQ Method programı vasıtasıyla analize tabi tutulmuştur. PQ Method programına özel okulda okuyan 1. çocuk 1EY12Ö7 (1. kişi erkek, yaş 12, özel okulda 7. sınıf öğrencisi) olarak kodlanmış olup 2. çocuk 2KY11Ö6 (2. kişi kız, yaş 11, özel okulda ve 6. sınıf öğrencisi) olarak kodlanmıştır. Bu kodlama sistemi hem özel okuldaki 15 katılımcı için hem de devlet okulundaki 15 katılımcı için kullanılmıştır. 30 katılımcıya ilişkin gerçekleştirilen analiz sonucunda oluşan dağılım Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Özel okulda ve devlet okulunda öğrenim gören katılımcılara ait faktör yükleri

Özel Okul			Devlet Okulu		
Katılımcı	Faktör 1	Faktör 2	Katılımcı	Faktör 1	Faktör 2
1EY12Ö7	0.8382X	-0.2645	16EY14D8	0.8672X	-0.1170
2KY11Ö6	-0.0181	0.8318X	17KY14D8	0.6678X	-0.0595
3KY12Ö6	0.6933X	0.1686	18KY14D8	0.5053	0.0109
4KY14Ö8	0.2176	0.8906X	19KY13D7	0.5931	0.3523
5KY11Ö6	0.0728	0.6693X	20EY13D7	0.5957	0.2481
6KY14Ö8	0.8337X	0.1955	21EY13D7	0.4257	-0.5384
7KY14Ö8	0.6357X	0.1551	22EY13D7	0.6112	-0.3656
8EY13Ö8	0.0482	-0.2891	23KY13D7	0.4670	0.3219
9EY13Ö8	0.2280	0.6618X	24EY14D8	0.1270	0.6427X
10EY13Ö7	0.5635	-0.6059	25KY12D6	-0.0162	0.7398X
11EY14Ö8	0.8474X	0.1952	26EY13D6	-0.0609	0.7130X
12KY12Ö6	0.6233X	0.2346	27EY13D6	-0.0630	0.8196X
13EY11Ö6	0.8372X	-0.0744	28KY13D8	0.8110X	-0.2288
14Y13Ö7	0.4361	0.5311	29KY12D6	-0.4854	0.1267
15EY13Ö8	0.2280	0.6618X	30KY11D6	-0.0388	0.7536X

Tablo 1, incelendiğinde özel okulda okuyan 15 çocuğun narsisizme ilişkin algılarının iki faktör altında toplandığı anlaşılmaktadır. Katılımcıların her birinin hangi faktör altında yer aldığı belirlenebilmesi için katılımcının yer aldığı faktördeki değeri koyu renkle belirtilmiş ve bu faktörlerin yanına da analiz programının kendisi "X" işareti bırakmıştır. İki faktöre bakıldığında, 7 katılımcının 1. Faktör altında ve 5 katılımcının da 2. Faktör altında istatistiksel açıdan anlamlı olarak yer aldığı görülebilmektedir. Çalışmaya katılan 15 özel okul öğrencisinin toplanan verilerinin analizi sonucunda 12 öğrencinin 1. veya 2. faktör altında toplandığı (%80) 8 numaralı 10 numaralı ve 14 numaralı katılımcıların ise istatistiksel açıdan anlamlı olmayan cevaplar verdikleri görülmektedir. Araştırmada yer alan 15 özel okul öğrencisinden 7'sinin 1. faktör altında 5'inin de 2. faktörde toplanması katılımcıların kısmen fikir birliği gösterdikleri ve görüşlerinin benzerlik taşıdığı şeklinde açıklanabilir.

Tablo 1, incelendiğinde devlet okulunda okuyan 15 öğrencinin narsisizme ilişkin sahip oldukları algıların iki faktör altında birleştiği görülmektedir. İki faktöre bakıldığında, 3 katılımcının 1. Faktör altında ve 5 katılımcının da 2. Faktör altında istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde yer aldıkları anlaşılmaktadır. Çalışmaya katılan 15 devlet okulu öğrencisinin toplanan verilerin analizi sonucunda 8 öğrencinin 1. veya 2. faktör altında toplandığı, katılımcılardan 7'sinin ise istatistiksel açıdan anlamlı olmayan cevaplar verdikleri anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan 15 devlet okulu öğrencisinden 3'ünün 1. faktör altında 5'inin de 2. faktör altında toplanması çalışma grubunun katılımcıların kısmen fikir birliği içerisinde oldukları, ancak bu fikir birliğinin özel okulda okuyan öğrenciler kadar yüksek olmadığı görülmektedir.

Tablo 2

Özel okulda ve devlet okulundaki katılımcıların faktörler arası korelasyon sonuçları

Özel okul		Devlet Okulu	
1. Faktör	2. Faktör	1. Faktör	Faktör 2
	0.2375		-0.1581

Tablo 2, hem özel okulda hem de devlet okulunda öğrenim gören katılımcıların faktörler arasındaki korelasyonunu göstermektedir. Bu tabloya göre Özel okula ilişkin 1. ve 2. Faktör arasında pozitif yönlü düşük bir korelasyon mevcuttur. Öte yandan devlet okuluna ilişkin, 1. ve 2. Faktör arasında ise negatif yönlü düşük bir korelasyon mevcuttur. Tablo 4'ten hareketle özel okulda okuyan öğrencilerin faktörler arası ilişki düzeyinin devlet okulu öğrencilerine göre kısmen yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 3

Özel okuldaki katılımcılara ait faktörlerin madde Z puanları ve Q dizgisi sıralaması

Maddeler	Z puanı	1. Faktör	Z puanı	2. Faktör
		Q Dizgisi sıralaması		Q Dizgisi sıralaması
5. "Yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım."	1.843	2	0.916	1
6. "İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir."	0.849	1	0.119	0
9. "Övgü almayı sık sık başarırım."	0.429	1	0.889	1
1. "Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm."	0.417	0	-0.230	0
3. "Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu."	0.255	0	-0.461	0
2. "Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder."	-0.273	0	0.804	-1
4. "Diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır."	-0.387	0	-0.922	-1
7. "Çok özel bir insanım."	-0.611	-1	1.831	2
8. "Ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim."	-0.676	-1	-1.489	-2
10. "Çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım."	-1.846	-2	0.152	0

Tablo 3, özel okulda öğrenim gören ve iki faktör altında toplanmış olan öğrencilerin algılarını göstermektedir. Tabloya göre, 1. faktör altında toplanan öğrenciler; "yapabildiklerini başkalarına göstermek" (5. madde), "insanları kendi inandıklarına ikna etmek" (6. madde) ve "övgü almayı sık sık başarmak" (9. madde) konusunda ön plana çıkmaktadırlar. Diğer taraftan "çok özel bir insanım" (7. madde), "ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim" (8. madde) ve "çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım" (10. madde) maddeleri ise en az etki eden maddeler olarak görülmektedir.

Özel okulda öğrenim gören ve 2. faktör altında toplanan öğrenciler; "çok özel bir insanım" (7. madde), "yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım" (5. madde) ve "övgü almayı sık sık başarırım" (9. madde) konularında fikir birliği gösterdikleri anlaşılmaktadır. Diğer tarafta ise, "ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder" (2. madde), "diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır" (4. madde) ve "ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim" (8. madde) maddelerinin etkili olmadıkları ve katılımcıların bu görüşü kabul etmedikleri görülmektedir.

Tablo 4

Devlet okulundaki katılımcılara ait faktörlerin madde Z puanları ve Q dizgisi sıralaması

Maddeler	1. Faktör		Faktör	
	Z puanı	Q Dizgisi sıralaması	Z puanı	Q Dizgisi sıralaması
6. "İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir."	1.613	2	-0.423	0
5. "Yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım."	1.128	1	-0.180	0
3. "Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu."	0.619	1	-1.202	-1
7. "Çok özel bir insanım."	0.000	0	0.750	1
9. "Övgü almayı sık sık başarırım."	0.000	0	1.921	2
10. "Çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım."	-0.000	0	0.454	0
1. "Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm."	-0.484	0	0.294	0
2. "Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder."	-0.644	-1	-1.443	-2
4. "Diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır."	-0.969	-1	0.678	-1
8. "Ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim."	-1.613	-2	0.506	1

Tablo 4, devlet okulunda öğrenim gören ve iki faktör altında toplanmış olan öğrencilerin algılarını göstermektedir. Tabloya göre 1. faktör altında toplanan öğrenciler; "insanları kendi inandıklarına ikna etmek" (6.madde), "yapabildiklerini başkalarına göstermekten hoşlanırım" (5.madde), ve "sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu" (3.madde) olarak ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan "ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder" (2.madde), "diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır" (4.madde) ve "ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim" (8.madde) maddeleri ise en az etki eden maddeler olarak görülmektedir.

Devlet okulunda öğrenim gören ve 2. faktör altında toplanan öğrenciler; "övgü almayı sık sık başarırım" (9.madde), "çok özel bir insanım" (7.madde) ve "ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim" (8.madde) konularında fikir birliği gösterdikleri anlaşılmaktadır. Diğer tarafta ise, "diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır" (4.madde), "sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu"(3.madde) ve "ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder" (2.madde), maddelerinin etkili olmadıkları ve katılımcıların bu görüşü kabul etmedikleri görülmektedir.

Tablo 5

Özel okulda okuyan çocuklar açısından ayırt edici maddeler

Maddeler	1.	Faktör	2.	Faktör
	Q	Z	Q	Z
5. "Yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım."	2	1.84*	1	0.92
6. "İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir."	1	0.85	0	0.12
1. "Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm."	0	0.42	0	-0.23
3. "Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu."	0	0.25	0	-0.46
7. "Çok özel bir insanım."	-1	0.61*	2	1.83
8. "Ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim."	-1	-0.68*	-2	-1.49
10. "Çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım."	-2	-1.85*	0	0.15

p<.05; (*) p<.01

Tablo 5, özel okulda eğitim gören çocuklar açısından iki faktörü birbirinden ayıran maddelere yönelik Q-Sort değerlerini ve Z puanlarını vermektedir. Buna göre, “İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir” (6.madde), “göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm” (1.madde) ve “sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu” (3.madde) maddeleri $p<.05$ düzeyinde, diğer 4 madde (5, 7, 8 ve 10) ise $p<.01$ düzeyinde anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 6

Devlet okulunda okuyan çocuklar açısından ayırt edici maddeler

Anket maddesi	1.	Faktör	2.	Faktör
	Q	Z	Q	Z
6. “İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir.”	2	1.61*	0	-0.42
5. “Yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım.”	1	1.13*	0	-0.18
3. “Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu.”	1	0.97*	-1	-1.20
7. “Çok özel bir insanım.”	0	0.00	1	0.75
9. “Övgü almayı sık sık başarıyorum.”	0	0.00*	2	1.92
1. “Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm.”	0	-0.48*	0	0.29
2. “Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder.”	-1	-1.61*	-2	-1.44
8. “Ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim.”	-2	-1.61*	1	0.51

$p<.05$; (*) $p<.01$

Tablo 6, devlet okulunda eğitim gören çocuklar açısından iki ayrı faktörü birbirinden ayıran maddelere yönelik Q-Sort değerlerini ve Z puanlarını vermektedir. Tabloya göre, “çok özel bir insanım maddesi” (7.madde), $p<.05$ düzeyinde, diğer 7 madde ise $p<.01$ düzeyinde anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 7

Özel okuldaki çocukların narsizme ilişkin uzlaştığı soru maddeleri

Maddeler	1.	Faktör	2.	Faktör
	Q	Z	Q	Z
1. “Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm.”	0	0.42	0	-0.23
*2. “Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder.”	0	-0.27	-1	-0.80
3. “Sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu.”	0	0.25	0	-0.46
*4. “Diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır.”	0	-0.39	-1	-0.92
6. “İnsanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir.”	1	0.85	0	0.12
* 9. “Övgü almayı sık sık başarıyorum.”	1	0.43	1	0.89

$p<.05$; (*) $p<.01$

Tablo 7, özel okuldaki çocukların narsisizme ilişkin 1. Faktör ile 2. Faktör arasında uzlaşma sağladıkları maddeleri göstermektedir. Bu tabloya göre; özel okuldaki çocukların narsisizme ilişkin 6 maddede hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Bu maddelerden 1, 3 ve 6. maddelerde $P<.05$ düzeyinde; 2, 4 ve 9. Maddelerde ise $p<.01$ anlamlılık düzeyinde bir uzlaşma sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 8*Devlet okulundaki çocukların narsizme ilişkin uzlaştığı soru maddeleri*

Maddeler	1. Faktör	2. Faktör		
	Q	Z	Q	Z
1. "Göz önünde olmanın önemli olduğunu düşünürüm."	0	-0.48	0	0.29
2. "Ben gibi olan çocuklar daha fazlasını hak eder."	-1	-0.64	-2	-1.44
*4. "Diğer çocuklar çoğu zaman aslında benim hak ettiğim övgüyü alır."	-1	-0.97	-1	-0.68
7. "Çok özel bir insanım."	0	0.00	1	0.75
*10. "Çok fazla iyi olduğumu düşünmekten hoşlanırım."	0	0.00	0	0.45

p<.05; () p<.01*

Tablo 8'de, devlet okulundaki çocukların narsisizme ilişkin 1. Faktör ile 2. Faktör arasında fikir birliği sağladıkları maddeler görülmektedir. Bu tabloya göre; devlet okulundaki çocukların narsisizme ilişkin 5 maddede hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Bu maddelerden 1, 2 ve 7. maddelerde $P<.05$ düzeyinde; 4 ve 10. maddelerde ise $p<.01$ anlamlılık düzeyinde bir uzlaşmaya sahip oldukları görülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışma, özel okullarda ve devlet okullarında eğitim gören çocukların/katılımcıların narsisizme ilişkin algılarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma deseninde yapılan bu araştırmanın verileri Q metodu kullanarak elde edilmiş ve bu teknikte toplanan veriler PQ-Method programı vasıtasıyla analize tabi tutulmuştur.

Yapılan analizler sonucunda, özel okullarda ve devlet eğitim gören katılımcıların narsisizme yönelik algılarının iki faktör altında toplanmış olduğu görülmüştür. Özel okullarda eğitim gören katılımcıların narsisizme ilişkin topladıkları iki faktör incelendiğinde kısmen fikir birliği içerisinde oldukları ve fikir birliği gösteren katılımcıların görüşlerinin benzer olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca devlet okullarında eğitim gören katılımcıların da iki faktör altında toplandığı ve kısmen fikir birliği gösteren katılımcıların görüşlerinin benzerlik göstermekle birlikte bu fikir birliğinin özel okulda eğitim gören katılımcılar kadar yüksek olmadığı görülmüştür. Özel okullardaki katılımcıların narsisizm algılarının daha yüksek olmasının ebeveyn tutumları, yetiştirilme tarzları, sosyal medya etkileri ve aşırı düzeyde aşıl原因 özgüven ve öz yeterlik gibi faktörlerle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Literatürde bu görüşü destekler nitelikte araştırmalara rastlanmaktadır. Ortaokul öğrencilerine yönelik yapılan bir araştırmada öğrencilerin öz yeterlik durumları ile narsisizm düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuştur (Gönülalan, 2019). Benzer şekilde lise öğrencilerine yönelik yapılan bir araştırmada da benlik saygısı düzeyi ile narsisistik kişilik ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma bulunmuştur (Karakuş, 2017). Bu bilgilerden hareketle ebeveynlerin kendi çocuklarına yönelik sergiledikleri davranışlarına ve onlarla kurdukları etkileşime dikkat etmelerinin önem taşıdığı görülmektedir. Nitekim Aktaş ve Şahin (2018), yaptıkları araştırmada narsisizmin görülme düzeyi arttıkça duygu düzenleme güçlüğüne de arttığını tespit etmişlerdir.

Özel okuldaki katılımcılar ve devlet okulundaki katılımcıların toplandıkları iki faktör incelendiğinde; özel okula ilişkin 1. ve 2. Faktör arasında pozitif yönlü düşük bir korelasyon tespit edilmiş. Öte yandan devlet okuluna ilişkin, 1. ve 2. faktör arasında ise negatif yönlü düşük bir korelasyon görülmüştür. Özel okul ve devlet okulu bağlamında değerlendirildiğinde özel okulda eğitim gören katılımcıların faktörler arası korelasyon düzeyinin devlet okulu katılımcılarına göre kısmen daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Nitekim özel okuldaki katılımcıların narsisizme ilişkin 1. Faktör ile 2. Faktör arasında fikir birliği sağladıkları maddeler incelendiğinde, katılımcıların narsisizme ilişkin 6 maddede anlamlı düzeyde hemfikir oldukları görülmüştür. Öte yandan, devlet okulundaki katılımcıların narsisizme ilişkin 1. Faktör ile 2. Faktör arasında uzlaşma sağladıkları maddeler incelendiğinde ise devlet okulundaki katılımcıların narsisizme ilişkin 5 maddede anlamlı düzeyde hemfikir oldukları tespit edilmiştir. Özel okullarda daha fazla maddede fikir birliği sağlanması durumu, bu okullarda okuyan çocuklara daha ayrıcalıklı bir muamelenin yapılmasının, sen biriciksin, özelsin duygularının baskın bir şekilde yaşatılmasının ve ayrıca ebeveyn tutumlarının etkili olduğu düşünülmektedir. Nitekim literatür incelendiğinde 1970’li yıllarda Amerikan eğitim pedagojisinde başlatılan özgüven hareketinin ürünleri 1980’li yıllarda “ben kuşağı” (*Me Generation*) ile sonuçlanmıştır. Okullarda çocuklara “*sen özelsin, biriciksin, dilediğini yapabilirsin*” tarzı empoze edilen sürekli bir tahrik halinin, zincirleme bir şekilde ağır narsist bir kuşak yetiştirdiği vurgulanmakta ve bugün Amerikan toplumundaki narsisizm yükselişiyle bu eğitim tarzının bire bir ilişkisini kuran çalışmalar bulunduğu (Sayar, 2020, s. 87) dile getirilmektedir. Benzer şekilde Amerikan üniversite öğrencilerinde narsisizme ilişkin yapılan bir meta-analiz araştırma sonucunda da, narsisizm puanlarında sistematik bir artışın olduğu tespit edilmiştir (Twenge, Konrath, Foster, Keith Campbell & Bushman, 2008). Bu bağlamda aile ve okulların çocuklara gösterdikleri ilginin ölçülü ve çocuklarla kurulan ilişkide net sınırların olmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Özel okuldaki katılımcılara ait faktörlerin madde Z puanları ve Q dizisi sıralaması dikkate alındığında ve iki faktör altında toplanan katılımcıların algıları incelendiğinde 1. faktör altında toplanan katılımcılar; “*yapabildiklerini başkalarına göstermek*” (5. madde), “*insanları kendi inandıklarına ikna etmek*” (6.madde) ve “*övgü almayı sık sık başarmak*” (9.madde) konusunda ön plana çıkmaktadırlar. Öte yandan özel okulda eğitim gören ve 2. faktör altında toplanan katılımcılarda ise; “*çok özel bir insanım*” (7.madde), “*yapabildiklerimi başkalarına göstermekten hoşlanırım*” (5.madde) ve “*övgü almayı sık sık başarıyorum*” (9.madde) konularında fikir birliğinde oldukları görülmüştür. Ayrıca devlet okulundaki katılımcılara ait faktörlerin madde Z puanları ve Q dizisi sıralaması dikkate alındığında ve iki faktör altında toplanan katılımcıların algıları incelendiğinde 1. faktör altında toplanan öğrenciler; “*insanları kendi inandıklarına ikna etmede iyiyimdir*” (6.madde), “*yapabildiklerini başkalarına göstermekten hoşlanırım*” (5.madde), ve “*sınıfımızda ben olmazsam sınıfımız daha az eğlenceli olurdu*” (3.madde) olarak ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan devlet okulunda eğitim gören ve 2. faktör altında toplanan katılımcıların; “*övgü almayı sık sık başarıyorum*” (9.madde), “*çok özel bir insanım*” (7.madde) ve “*ben diğer çocuklar için mükemmel örneğim*” (8.madde) konularında fikir birliği gösterdikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuçtan hareketle hem devlet okulundaki katılımcılar hem de özel okuldaki katılımcıların kendi aralarında narsisizme ilişkin maddelerde fikir birliğinde olmalarının nedeni olarak, ebeveyn tutumları,

yetiştirilme tarzları ve içinde yaşanılan teknolojik çağın etkileri düşünülebilir. Nitekim Sayar da (2020, s. 252) Batı dünyasında yapılmış çalışmalarda, yeni nesillerin, narsisizm ölçeklerinde önceki nesillere oranla çok daha yüksek puanlar aldığını vurgulamakta ve dünyanın yeni veba salgını olan narsisizmin hız teknolojileri vasıtasıyla bütün dünyaya yayılmakta olduğunu belirtmektedir. Ayrıca literatür incelendiğinde modern yaşamdaki hızlı gelişim, internet kullanımının yaygınlaşması, sosyal medya vb. uygulamaların bizleri daha fazla narsist yaptığı, yeni nesil üzerinde son derece etkili olduğu ve narsisizmi daha da yaygınlaştırdığı (Twenge ve Campbell, 2010), bununla birlikte dışavurumcu bireyselliğin, sosyal destek eksikliğinin de bu artışta anahtar rol oynadığı (Paris, 2014; Twenge, Miller ve Campbell, 2014) vurgulanmaktadır. Ancak sosyal destek eksikliğinin aksine çocuklarına sınır koymadan sevgisini savuran ebeveynlerin de narsistik bir benliğin gelişmesini sağlayabileceği de belirtilmektedir (Horton, Bleau ve Drwecki, 2006).

Öneriler

Bu araştırmada, eğitim sisteminin önemli bir unsuru ve geleceğin yetişkinleri olan çocukların narsisizme ilişkin algılarının incelenmesi, çalışmayı konu ve çalışma grubu bağlamında özgün kıldığı söylenebilir. Ancak daha önce, özel okul ve devlet okulunda eğitim gören çocukların narsisizme ilişkin algılarına yönelik herhangi bir araştırmaya rastlanmamış olması, çalışmanın farklı bakış açıları ve bulgularla kıyaslanacak şekilde tartışılmaya açılmasına sınırlılık getirdiği söylenebilir. Bu sınırlılıklar ve araştırma bulguları dikkate alınarak şu önerilerde bulunulmuştur:

1. Narsisizme ilişkin yapılacak çalışmalarda, öğrencilerin narsisizme ilişkin algıları ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişki incelenebilir.
2. Okullarda öğrencilere okutulan hikâye/roman vb. eserlerdeki kahramanların kişilik özellikleri narsisizm kavramı bağlamında çalışılabilir.
3. Öğrencilerde sosyal medya kullanımı ile narsisizm ilişkisi incelenebilir
4. Özel okul ve devlet okulu karşılaştırmasına yönelik olarak öğrencilerin başarı durumları ile narsistik kişilik özellikleri çalışılabilir.

KAYNAKÇA

- Akın, A., Şahin, M. ve Gülşen, M. (2015). Çocukluk çağı narsisizm ölçeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 203-215. <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.476>
- Aktaş, A. ve Şahin, M. (2018). Narsisistik özellik, öz-şefkat ve duygu düzenleme güçlüğü arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(6), 362-374.
- Atay, S. (2009). Narsistik kişilik envanteri'nin Türkçe'ye standardizasyonu. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(1). 181-196.
- Brown, S. R. (1993). A primer on Q-methodology. *Operant subjectivity*, 16(3/4), 91- 138.
- Bolat, Y., Ülker, M. ve Demir, C. G. (2016). Kavramsal açıdan narsisizm ve eğitimde narsistik kişilik. *Journal of International Social Research*, 9(46). 482-492.
- Çırak, S. ve Bay, E. (2016). Kuantum Öğrenme Döngüsü ile Desteklenen Harmanlanmış Öğrenmenin Öğretmen Adayları Perspektifinden Q Metodu ile İncelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35), 34-55.
- Çiçek, İ. (2020). *Çocuk Psikolojisi ve Ruh Sağlığı*. Eğiten Kitabevi.
- Demir, F. ve Kul, M. (2011). *Modern Bir Araştırma Yöntemi: Q Metodu*. Adalet.
- Ellis, G., Barry, J. ve Robinson, C. (2007). Many ways to say 'no', different ways to say 'yes':applying Q-Methodology to understand public acceptance of wind farm proposals. *Journal of Enviromental Planning and Management*, 50 (4), 517-551.
- Gönülalan, G. D. (2019). *Ortaokul öğrencilerinde öz yeterlilik ve narsisizm* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Gülmez, N. (2009). *Narsistik Liderlik* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Horton, R. S., Bleau, G., & Drwecki, B. (2006). Parenting narcissus: What are the links between parenting and narcissism?. *Journal of personality*, 74(2), 345-376.
- Karaaziz, M., & Atak, İ. E. (2013). Narsisizm ve narsisizmle ilgili araştırmalar üzerine bir gözden geçirme. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 1(2), 44-59.
- Karakuş, Ç. (2017). *Lise öğrencilerinde psikolojik savunmalar açısından narsisizm ve benlik saygısının karşılaştırılması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Koroğlu, E. ve Bayraktar, S. (2007). *Kişilik Bozuklukları*. HYB.

- Ozan, E., Karapınar, İ., Aydın, N., Fidan, T. ve Oral, M. (2008). Narsisistik kişilik bozukluğu: gelişim süreçleri ve yaşamı. *RCHP-Review Cases Hypotheses Psychiatry*, 2, 25-37.
- Özbek, M. F. (2005). İnsan ilişkilerinde empatinin yeri ve önemi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (49). 568-587.
- Özmen, E. (2006). *Kendini Tanıma Rehberi*. Sistem.
- Paris, J. (2014). Modernity and narcissistic personality disorder. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 5(2), 220-226. <https://doi.org/10.1037/a0028580>
- Sayar, K. (2020). *Ruhun Derin Yaraları*. Kapı.
- Twenge, J. M. ve Campbell, W. K. (2010). *Asrın Vebası Narsisizm İlleti* (Ö. Korkmaz, Çev.). Kaknüs.
- Twenge, J. M., Konrath, S., Foster, J. D., Keith Campbell, W. ve Bushman, B. J. (2008). Egos inflating over time: a cross-temporal meta-analysis of the narcissistic personality inventory. *Journal of personality*, 76(4), 875-902.
- Twenge, J. M., Miller, J. D. ve Campbell, W. K. (2014). The narcissism epidemic: Commentary on Modernity and narcissistic personality disorder. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 5(2), 227-229.
- Van Exel, J. ve De Graaf, G. (2005). Q methodology: A sneak preview. [Çevirim-içi: https://www.researchgate.net/profile/Gjalt_Graaf/publication/228574836_Q_Methodology_A_Sneak_Preview/links/02bfe50f946fc9978b000000.pdf] Erişim Tarihi: 14.01.2021.
- Watts, S., & Stenner, P. (2005). Doing Q methodology: theory, method and interpretation. *Qualitative research in psychology*, 2(1), 67-91. DOI: 10.1191/1478088705qp022oa
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction.

"Narcissism", which is defined as the plague of the modern age and the personality structuring of the new generation, takes its name from the hero of a mythology in Greek mythology. In other words, the concept of narcissism is based on Narcissus, who sees his reflection in the water and falls in love with his own reflection and consumes his life by watching this reflection that he cannot reach (Gülmez, 2009; Twenge & Campbell, 2010). In this context, two questions come to the fore in the literature regarding narcissism, which is described as the plague of our age. Does modern life make us more narcissistic? And if this is possible, what is the reason? The answer to the first question seems to be that yes, modern life makes us more narcissists; As the answer to the second question, it emphasizes that expressive individualism and lack of social support play a key role in this increase (Paris, 2014; Twenge, Miller, & Campbell, 2014). However, contrary to the lack of social support, it is also stated that parents who throw their love away without limiting their children can also develop a narcissistic self (Horton, Bleau, & Drwecki, 2006).

Narcissism is seen as the greatest influence of the modern age on the new generation. In addition, the rapid development in the modern world, the widespread use of internet, social media, blogs, etc. It is stated that practices are extremely effective on the new generation and spread narcissism even more (Twenge & Campbell, 2010). In this context, we can go to earlier periods regarding the factors affecting narcissism. The products of the self-confidence movement that started in the American education pedagogy in the 1970s were bought in the 1980s with the "me generation". In schools, it is emphasized that a constant arousal imposed on children with the style of "you are special, unique, you can do whatever you want" has brought up a heavy narcissist generation in a chain and today there are studies that establish a one-to-one relationship between this style of education with the rise of narcissism in American society (Sayar, 2020, p. 87) is voiced. Similarly, as a result of a meta-analysis study conducted on American university students, it was found that there was a systematic increase in the scores in the Narcissistic Personality Inventory (Twenge, Konrath, Foster, Keith Campbell, & Bushman, 2008). Therefore, in order to see better narcissism their impact on students studying in Turkey has tried to be able to detect narcissism on the perception of children in private schools and public schools in this study.

Method.

This research was carried out within the framework of the phenomenology design, one of the qualitative research methods. The phenomenological design focuses on situations that people are aware of but do not have a deep understanding of the phenomenon under consideration (Yıldırım & Şimşek, 2013). In order to achieve this focus, Q Method was used technically in this research. In this context, 10 judgment sentences were given in order to determine the perceptions of children studying in private and public schools regarding narcissism, and the participants' degree of agreement / disagreement with the given sentences was analyzed

using the Q method. The Q method, which includes quantitative and qualitative research processes, aims to systematically reveal individuals' perspectives, beliefs, opinions and attitudes in scientific research processes. The Q method, which has emerged in the field of psychology, but later started to be used in research in the field of social sciences, is a method in which the data analysis process is carried out with a special software on the computer. In the application of this method, a large number of participants (samples) is not needed (Brown, 1996; Adams, 2000; as cited in Ellis, Bary, & Robinson, 2007; Demir & Kul, 2011; Çırak & Bay, 2016).

Results.

As a result of the analysis, it was seen that the perception of narcissism of participants in private schools and public education was gathered under two factors. When the two factors that the participants studying in private schools gathered regarding narcissism were examined, it was found that they were partially in agreement and the views of the participants who showed a consensus were similar. In addition, it was observed that the participants who were educated in public schools were also grouped under two factors, and although the views of the participants who showed a partial consensus were similar, this consensus was not as high as the participants studying in private schools. It is thought that the higher perceptions of narcissism among participants in private schools are related to factors such as parental attitudes, upbringing, social media influences, and excessively instilled self-confidence and self-efficacy.

Discussion & Conclusion.

When the two factors that the participants in the private school and the participants in the public school are collected are examined, there was a low positive correlation between factors 1. and 2. regarding private school. On the other hand, a low negative correlation was observed between the 1st and 2nd Factors regarding public school. When evaluated in the context of private school and public school, it was found that the level of correlation between factors of the participants studying in private school was partially higher than the participants of the public school. It is thought that the consensus on more items in private schools, the more privileged treatment of children studying in these schools, the dominant feeling of you are unique and special, and also parental attitudes are thought to be effective. As a matter of fact, when the literature is examined, it is realized that the products of the self-confidence movement initiated in American education pedagogy in the 1970s resulted in the "generation of me" in the 1980s. In schools, it is emphasized that a constant arousal imposed on children with the style of "you are special, unique, you can do whatever you want" has brought up a heavy narcissist generation in a chain, and today there are studies that establish a one-to-one relationship with the rise of narcissism in American society (Sayar, 2020, p.87.) is voiced. Similarly, as a result of a meta-analysis study conducted on narcissism in American university students, it was found that there was a systematic increase in narcissism scores (Twenge, Konrath, Foster, Keith Campbell & Bushman, 2008). In addition, the rapid development in modern life, the widespread use of internet, social media, etc. It is stated that the practices make us more narcissistic, are extremely effective on the new generation and spread narcissism even more (Twenge & Campbell, 2010). It is also emphasized that expressive individuality and lack of social support

play a key role in this increase (Paris, 2014; Twenge, Miller, & Campbell, 2014). However, contrary to the lack of social support, it is also stated that parents who throw their love away without limiting their children can also develop a narcissistic self (Horton, Bleau, & Drwecki, 2006). In this context, it is thought that the attention of families and schools to children is measured and it will be beneficial to have clear boundaries in the relationship established with children.